

ПРОЕКТНО – БАЗИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ В ЕЛЕКТРОННА СРЕДА

Зашо е важно да се прилага в електронна среда ?

Учителите и учениците имат достатъчно време да осмислят и подготвят проектите

Могат да се ползват множество ресурси в интернет пространството и извън него

Могат да развиват множество компетентности

Могат, въпреки дистанцията, учениците да работят активно в екип

Могат бързо да разширяват и променят обхвата на екипите и темите

Могат да имат авторски идеи и да бъдат креативни

Могат да не бъдат много време пред компютрите

Какво е нужно за един добър проект?

1. Значимо съдържание

Учителите трябва да планират проектите така, че да са фокусирани върху важни теми и компетентности от учебните програми. Съдържанието трябва също да отразява онова, което според учителя е от съществено значение за темата. А за учениците съдържанието трябва да изглежда важно от гледна точка на собствения им живот и интереси.

2. Потребност от знания

Много подходящо е да има интегрирано знание и „въвеждащо събитие“, което ангажира интереса на учениците и предизвиква задаване на въпроси – кратък разказ, слуха, филм, клип, въпрос и други. .

3. Мотивиращ въпрос /проблем/

Въпросът трябва да е провокиращ, с отворен край, комплексен и свързан със същината на онова, което искате учениците да научат. Той може да е абстрактен („*Кога войната е оправдана?*“), „*Въплатен в машина дух ли съм?*“), конкретен („*Безопасна ли е водата, която пием?*“) („*Как можем да направим интернет страницата по-добра, за да се ползва от повече млади хора?*“,

Проект без мотивиращ въпрос е като есе без теза. И без тезисно изречение читателят би могъл да открие водещата, главна мисъл на писателя, но с тезисно изречение основното твърдение става несъмнено. Без мотивиращ въпрос учениците може да не разберат защо ще работят по проекта.

4. Мнението и изборът на ученика

Този елемент на проектно-базираното обучение е от ключово значение. За да стане проектът смислен за учениците, колкото по-голяма е ролята на тяхното мнение и избор, толкова по-добре. При организирането на проектите обаче учителите трябва да се съобразяват с избора на учениците си и тяхната подготовка.

В случаите, когато изборът на учениците да е ограничен, те могат да изберат каква тема да проучат в рамките на по-общия мотивиращ въпрос или да изберат как да проектират, създават или представят продуктите на проекта.

5. Компетенции, необходими в XXI век

Всеки проект трябва да осигурява на учениците възможност за изграждане на компетенциите, необходими за XXI век, като критично мислене, умения за сътрудничество и общуване, творчество и иновации, които ще им послужат добре на работното място и в живота. Учител в среда на проектно-базирано обучение изрично възпитава и оценява тези умения и често осигурява на учениците си възможност за самооценка.

В хода на работата по проектите учителят може да прецени колко добро е сътрудничеството и общуването в ученическите екипи, като следват правилата, изгответи съвместно с учителките. За насърчаване на уменията за сътрудничество се използват и ролеви игри и дейности ,организъри – на време и за задачи, упражнения за комуникационни и презентационни умения.

6. Задълбочено изследване

Учениците винаги намират работата по проекти по-смислена, ако провеждат същинско изследване.

С намирането на отговорите учениците поставят и изследват нови въпроси. Те синтезират събраната информация и я използват както в индивидуалните си задания по мотивиращия въпрос, така и за създаване на свързания с въпроса продукт на своя екип.

7. Критика и преразглеждане

В процеса на разработване на нови идеи и продукти ученическите екипи могат взаимно преразглеждат и критикуват работата си, като се придържат към указанията и образците. Учителят може да преглежда и изследователските им бележки, чернови, проекти и планове, да провежда дистанционни индивидуални срещи и срещи с екипите, за да следи напредъка им.

Няколко примера :

Проектът „Направи своята стая“ може да включва познания по математика, физика, изкуства, предприемачество, технологии, компютри, български език и др., както и да „отвори“ пред учениците врата към света на възрастните.

Учениците е необходимо не само да „изобразят“, но да изчислят какво и колко ще струва да бъде боядисана стаята, така както искат, колко, какви и на какво разстояние осветителни тела и технически средства ще има и т. н.

След което могат, някой от тях да опишат любимите си занимания или това, което никога не биха направили в нея в есета или по друг начин, както и други – да „поканят“ екипа от ученици и учители на гости виртуално в нея.

Гимназиален етап

Ако учителят и работят по екологичен проект, свързан с **качеството на водите на мястото, където живеят**. Екипи от ученици проучват в интернет, по каталози, чрез филми и статии местни водоизточници, за да идентифицират замърсители и установят техните източници. По време на този проект учениците се свързват с експерти по земеделие, близки хора, които имат познания или практика по темата, научавайки примерно, че оттиchanето на фосфати може да бъде ограничено чрез направата на канавки около нивите. Класът документира проекта си с филм/филми, в който учениците представят резултатите от анализите на водите и обясняват значението на резултатите. Също така те събират данните и факти и за други населени места, за да правят сравнения и анализи. Но проектът не свършва дотук. Един ученик питат: „Зашо да не направим нещо по проблема?“ И настинка, по-късно класът се свързва с администрацията и успешно предлага програма за опазване на местната река, озаглавена „Осинови участък от брега“.

Модели за планиране на проект с учебна цел

успехът на всеки проект до голяма степен зависи от качествената му организация, внимателното и детайлзирано планиране,

Variант

Тема:

Тип на проекта:

Цел/и:

Клас/група:

Ресурси:

Междупредметни връзки:

Сценарий:

Резултати от проектната дейност:

Критерии за анализ на резултатите:

Самооценка и оценка:

Примерни критерии за избор на тема за проект

- Да бъде актуална;
- Да е точно и ясно формулирана, за да бъде разбираема за обучаваните;
- Да е съобразена с познавателните възможности на учениците;
- Да е съобразена с интересите на обучаваните;
  - Да предполага индивидуална и групова работа;
  - Да бъде съобразена с типа на проекта;
  - Да е свързана с конкретно учебно съдържание;
  - Да интегрира различни дейности и средства;
- Да позволява постигането на различни по вид резултати – нематериални (знания, умения и компетенции) и материални (портфолиа, таблица, таблици, схеми, модели, снимки, албу-ми и т.н.);
- Да позволява стимулирането на творчество и оригиналност;
- Да дава възможност за измерване и оценяване на очаквани резултати.
- Една тема за проект може да бъде инициирана от педагоги, ученици, родители или др. субекти като следствие от някакъв казус, нововъведение, природен феномен и т.н., но може да бъде зададена и наготово.

Примерни теми за проекти

- „Заедно можем повече“;
- „Рамо до рамо“;
- „Да протегнем ръка“;
- „Моят роден край“;
- „Нашите традиции и празници“;
- „Здравословен начин на живот“;
- „На езерото“;
- „Културна перспектива“;
- „Мечтите стават реалност“;
- „Водата в живота на живите същества“;
- „Нашето пътешествие в ... (Италия, Германия, Канада, Индия и др.)“;
- „Мечтаната класна стая“;
- „Нашият позелен дом“;
- „Скритите съкровища на България“ (Проучване на малко популярни забележителности в България);
- „Кого гледат днес очите на цар Самуил?“ (Създаване на класна книга с информация и снимкови материални за различни хора);
- Химията е забавна;
- Биокторина;
- Изготвяне на енциклопедия: „Живият свят около нас“;
- Книга на класа на тема: “Щастието е навсякъде”;

- “Моята автобиография” с примерни раздели: Аз, Аз в училище; Моето семейство, Моите приятели, Моят град и моят квартал, Моят характер;
- Радио предаване на тема по интерес;
- „Моята международна компания” (Предвижда се теоретично описание на компания с всички отдели и първата година на функционирането ѝ);
- „Голямото ни европейско семейство”;
- „Пътят на книгата”;
- „От зърното до хляба”;
- „Билките в родния край”;
- „Бележити личности и събития в родния край”;
- „Нашият училищен исторически музей”;
- „Историята – нашето безценно богатство”;
- „Пътеводител на географските обекти”;
- „Моята мечтана професия”;
- „Календар с празниците на различните етноси”;
- „Наръчник на различните етноси”;
- „Град на мечтите”;
- „В света на техническите открытия”.

Фази на процеса на обучение чрез проекти.

H. Gugjons разкрива следните основни стъпки на всеки проект и техните водещи характеристики:

- *Избор на идея и оформяне на тема, която съдържа проблем и позволява придобиването на опит:*
  - интегриране със ситуации и с реалния живот;
  - ориентиране към интересите на учениците;
  - обвързаност с обществената практика.
- *Съвместно оформяне на план за решаване на проблема:*
  - целенасочено планиране на проекта;
  - самостоятелно планиране и организация на работата и самоотговорност.
- *Действено ориентиране при решаване на проблема:*

социално учене чрез работа в групи, решаване на конфликти и др.
- *Проверяване на решението на проблема в действителността:*
  - ориентиране към продукта, който може да бъде под формата на: изложба, театрална постановка, вестник, постер, триизмерен модел и др.;
  - интердисциплинарност;

▫ граници на проектното обучение.

- *Оценяване на процеса и резултатите от проекта. Той е свързан с отговор на въпросите:*
  - Постигнахме ли нашите цели?
  - Кое беше успешно и къде среznахме трудности?
  - Успешна ли беше съвместната работа в екипа?
  - Какво ще научим за следващите проекти?

Оценяване на дейността и резултатите от проектното обучение

Оценяване на уменията формирани в проектната дейност

Познавателни умения

- наблюдаване на познавателни обекти;
- анализиране на свойства, белези на обекти и явления;
- синтезиране на учебна информация;
- сравняване на обекти по дадени признаки;
- групиране на обекти по определени признаки;
- формулиране на хипотези;
- формулиране на обобщения и др.;

Практически умения

- извършване на измервания;
- работа с условни знаци;
- разчитане и попълване на таблици;
- ориентиране по географска карта;
- разчитане на диаграми;
- извършване на елементарни опити и др.;

Методически умения

- издирване на подходяща информация по дадена тема;
- формулиране на въпроси и провеждане на интервюта;
- решаване на проблеми;
- подреждане на събраната информация в определена после-дователност;
- подходящо съчетаване на текстова и визуална информация при оформяне на резултатите от учебната работа;
- извършване на оригинално и естетически издържано оформление на продукта от проектната дейност;
- презентиране на резултатите от работата пред другите участници в проекта, като се спазват различни критерии и т. н.;

Организационни умения

- планиране на самостоятелната и груповата работа;
- разпределяне на задачите в групата във всички фази от съвместната дейност;
- съгласуване на действията в различните етапи от груповата работа;
- обмисляне разпределението на ролите и взаимовръзката между тях при финалното презентиране на резултатите от работата;

Социални умения

- изслушване на чуждо мнение;
- изказване на собствено мнение;
- аргументиране на собствените идеи;
- активно дискутиране;
- оказване на помощ на други участници в обучението;
- търсене на помощ от другите;
- съвместна работа с различни партньори и т. н..

В тази връзка тук може да се добави следната примерна скала от три степени, която е лесноприложима за оценяване на избрани умения от една или повече групи:

- 2 – критерият е покрит;
1 – критерият е частично покрит;
0 – критерият не е покрит.

Максимален брой точки 100, минимален брой - 0 точки

Оценяването под формата на бележка може да стане при следното разпределение на точките:

80 – 100 точки – отличен 6

60 – 79 – много добър 5

40 – 59 – добър 4

20 – 39 – среден 3

0 – 19 – слаб 2

Оценяване на проекти по отношение на ключовите компетентности

Примерни критерии и показатели по нея са следните:

Креативност и иновативност

- генериране на нови и стойностни идеи;
- демонстриране на оригиналност и изобретателност;

- споделяне на нови идеи с другите;
- отвореност и отзивчивост към различни гледни точки;

Критическо мислене и решаване на проблеми

- ефективно анализиране и оценяване на фактите, доводите, твърденията и мненията;
- анализиране и оценяване на алтернативни гледни точки;
- тълкуване на информацията и формулиране на изводи;
- решаване на непознати проблеми чрез различни подходи;

Комуникация и сътрудничество

- ефективно излагане на мисли и идеи, като се използват умения за вербална, писмена и невербална комуникация в разнообразни форми и контексти;
- пълноценно изслушване за разкриване знанията, ценностите, поведенията и намеренията на другите;
- ефективно комуникиране в разнообразна, мултикультурна и многоезична среда;
- способност за работа в различни екипи;

Информационна, медийна и технологична грамотност

- изследване на начините, по които хората интерпретират посланията, по които включват или изключват ценности и гледни точки, както и как медиите могат да влияят на мненията и поведенията;
- използване на технологиите като средство за издирване, организиране, оценяване и предаване на информация;
- използване по подходящ начин на цифровите технологии (компютри, медия плеъри, GPS и др.), комуникационните/ мрежови средства и социалните мрежи за достъп, управление, интегриране, оценка и създаване на информация за успешна работа в икономиката на знанието;

Житейски и карьерни умения

- адаптивност към различни роли, професионални отговорности, графици и контексти;
- проява на позитивно отношение към похвалите, неуспехите и критиките;
- умения за планиране и управление на работата;
- лидерство;
- отговорно отношение с мисъл за интересите на по-голямата общност;

Познаване на съдържанието

- компетентност по основните учебни предмети;
- обща информираност;
- икономическа грамотност;
- гражданско съзнание;
- здравна грамотност;
- грамотност за заобикалящата среда.

примерна скала от три степени, която е лесноприложима за оценяване на избрани умения от една или повече групи:

- 2 – критерият е покрит;
- 1 – критерият е частично покрит;
- 0 – критерият не е покрит.

Критерии за оценяване на резултатите/продуктите от проектното обучение

- Подбран е подходящ вариант за оформянето на продукта;
- Продуктът съдържа всички информационни елементи;
- Налице е добър синхрон между резултатите от теоретичното проучване и практическото приложение на знанията;
- Добро съчетание между текстова и визуална информация;
- Продуктът е издържан от естетическа гледна точка;
- Продуктът е оригинален;
- Продуктът има атрактивен вид.

Критерии за анализ и оценка на портфолио

- Структура;
- Съдържание на отделните части в портфолиото;
- Прецизност и вариативност на решенията на поставените задачи;
- Оригиналност и естетичност;
- Тематична завършеност.

Ход на проекта:

1. Проучвателен етап - събиране на информация и формулиране на тема

Използване на социални медии, социални мрежи,

2. Аналитичен етап – определяне на целите и задачите

Гугъл формуляри. Blesk Kahoot!

3. Практически етап – реализиране на проектните дейности

Презентации – съвместни проекти

Гугъл класна стая

Pixton

<https://www.toonytool.com/>
<https://www.visualead.com/>
<https://thejigsawpuzzles.com/>

4. Заключителен етап – представяне на резултатите

<https://en.calameo.com/>

<https://www.ourboox.com/>

Проектни е- книжка.

Ютуб – проектна продукти

Прези видео

Гугъл сайтове проектна книжка

***Използвани са материали на Джон Лармър, д.п.н. Джон Р. Мергендолер,
Институт за образование „Бък“***

Няколко примера :

Начален етап

Проектът включва тема по Околен свят 1 клас.

Учителят пуска кратък, анимиран видеофилм на **тема „Пролет“** /Уча се, Академико и др. със свободен достъп/

Децата трябва да намерят и направят електронни „албуми“ със снимки на тема Пролет, както и общи „пана“, като изберат заедно най- подходящите за това.

Може и чрез електронно „гласуване“ чрез емотикони . Учителят съдейства и прави общите „пана“ , ако не могат да се спарят.

Учителят избира начин да мотивира учениците като озвучи тяхната „изложба „, като я обогати със свои любими снимки по темата или по друг начин.

Прогиманазиален етап

Проектът „Направи своята стая“ може да включва познания по математика, физика, изкуства, предприемачество, технологии, компютри, български език и др., както и да „отвори“ пред учениците врата към света на възрастните.

Учениците е необходимо не само да „изобразят“, но да изчислят какво и колко ще струва да бъде боядисана стаята, така както искат, колко, какви и на какво разстояние осветителни тела и технически средства ще има и т. н.

След което могат, някой от тях да опишат любимите си занимания или това, което никога не биха направили в нея в есета или по друг начин, както и други – да „поканят“ екипа от ученици и учители на гости виртуално в нея.

Гимназиален етап

Ако учителят и работят по екологичен проект, свързан с **качество на водите на мястото, където живеят**. Екипи от ученици проучват в интернет, по каталоги, чрез филми и статии местни водоизточници, за да идентифицират замърсители и установят техните източници. По време на този проект учениците се свързват с експерти по земеделие, близки хора, които имат познания или практика по темата, научавайки примерно, че оттиchanето на фосфати може да бъде ограничено чрез направата на канавки около нивите. Класът документира проекта си с филм/филми, в който учениците представят резултатите от анализите на водите и обясняват значението на резултатите. Също така те събират данните и факти и за други населени места, за да правят сравнения и анализи. Но проектът не свършва дотук. Един ученик питат: „Защо да не направим нещо по проблема?“ И настинка, по-късно класът се свързва с администрацията и успешно предлага програма за опазване на местната река, озаглавена „Осинови участък от брега“.

Пример

Тема: България в семейството на Обединена Европа **Тип на проекта:** интерпроект, групов, средносрочен

Цели:

- Учениците да се запознаят с българските народни обичаи, етнографските области и националните забележителности на България;
- Да се формират умения за изследователска дейност по определена тема;
- Да се формират умения за работа в екип;
- Да се възпитава патриотизъм и любов към Родината;

- Да се формират умения за презентиране на определени теми.

Клас: V клас

Ресурси: канцеларски материали, национални носии, мулти- медия, филмов материал за народните обичаи и природните забележителности, музикални записи, видеокамера

Междупредметни връзки: Музика, Изобразително изкуство, История, География, Информационни технологии

Сценарий:

Дейност	Ръководител	Мак. бр. участници	Ден/ Час	Забележка
Запознаване на учениците с проекта	Класен ръководител	27	Понеделник 12.30 ч. 06.03. 2017 г.	Мотивиране на учениците (цели, задачи, очаквани резултати). Учениците се разделят на 3 групи на случаен принцип, предоставят им се 3 плика със записани областите на работа: обичаи, природни забележителности и етнографски бласти и всяка група и представител на групата изтегля един плик.
Работа с групата „Народни обичаи“	Класен ръководител	9	Вторник 12.30 ч. 07.03. 2017 г.	Провежда се дискусия с учениците и се определя народният обичай, който ще се представя. Чрез „мозъчна атака“ се определят дейностите по предварителната подготовка, за да се представи обичаят.
Работа в група Национални забележителности	Класен ръководител	9	сряда 12.30 ч. 08.03. 2017 г.	На учениците се предоставят снимки от различни национални забележителности и те решават за кои три от тях ще направят проучване и ще изработят постери.
Работа с група „Етнографски области“	Класен ръководител	9	Четвъртък 12.30 ч. 09.03. 2017 г.	На учениците се поставя задача: Да определят за коя етнографска област ще направят проучване и да планират дейностите за изработка на презентация.

Прожекция на филм за Национални- те забележи- телности	Класен ръково- дител	9	Класна стая	Петък 13.00 ч. 10.03. 2017 г.	Филмът ще даде още идеи на учениците за представянето на забележителности-те.
Посещение в Етнограф-ския музей на учениците, работещи по национални- те обичаи.	Класен ръково- дител	9	Етнограф- ски музей	Поне- делник 13.00 ч. 13.03.- 2017 г.	Задачата е да наблюдават костюмите, които могат да се използват при представяне на обичая.
Посещение в Етнограф-ския музей на учениците, работещи по етнографски- те области.	Класен ръково- дител	9	Етнограф- ски музей	Втор- ник 13.30 ч. 14.03. 2017 г.	Задачата е да се запознаят с характерните особености на избраната етнографска област – национални костюми, предмети.
Изготвяне на сценарий за представяне на обичай	Класен ръково- дител	9	Класна стая	Сряда 13.30 ч. 15.03. 2017 г.	Учениците представят проучванията за народния обичай и изготвят сценарий за представянето му, избират костюмите и музиката, разпределят ролите.
Работа в група „Изра- ботване на презентация за Етнограф- ските обла- сти“	Класен ръково- дител	9	Компютъ- рен каби- нет	Поне- делник 12.30 ч. 20.03. 2017 г.	Учениците обсъждат събра- ната информация и изготвят презентация.
Работа в група „Изра- ботване на постер за На- ционалните забележител- ности“	Класен ръково- дител	9	Класна стая	Втор- ник 12.30 ч. 21.03. 2017 г.	Учениците обсъждат събра- ната информация и изготвят постери.

Подготовка за представяне на проект- ните задачи по темата на всяка група	Класен ръково- дител	27	Класна стая	Сряда 12.30 ч. 22.03.- 2017 г.	Всяка група обсъжда как ще презентира работата си.
Работа по групи „Наме- рете чрез Ин- тернет адреси на училища в две от	Класен ръково- дител	27	Компютъ- рен каби- нет	Четвър- тък 12.30 ч. 23.03.- 2017 г.	На учениците се предоставя възможност да изберат на слу- чаен принцип по две страни в

страните от Европейския съюз”					Европейския съюз и да наменят по три адреса на училища.
Представяне на готовите продукти на отделните групи	Класен ръководител	27	Училище / салон	Понделиник 12.30 ч. 27.03. 2017 г.	Представянето на постерите, презентацията и обичая се за- снемат.
Обработка на заснетия материал от представяне- то на групите	Класен ръководител	5	Компютърен кабинет	Вторник 12.30 28.03. 2017 г.	Филмът се обработва.
Изпращане на готовия фильм.	Класен ръководител	3	Компютърен кабинет	Сряда 12.30 ч. 29.03. 2017 г.	Филмът се изпраща на избрани училища в страните от Европейския съюз.

Резултати от проектната дейност:

1. Изгответи презентации за природните забележителности на България;
2. Заснет видеоматериал на представените народни обичаи;
3. Изработени постери за Етнографските области на България;
4. Изработен филм „България в семейството на обединена Европа“ за училища от страни от Европейския съюз.

Оценяване:

- наблюдение на работата на всеки ученик
- оценяване на крайните продукти

1. критерии за оценяване на изработените презентации:

- пълен обем на информацията;
- спазване на изискванията за оформянето на отделните слайдове;
- степен на сложност на визуализацията;
- естетическо оформление на презентацията.

2. критерии за оценяване на представените обичаи:

- пълнота на обичая;
- адекватни костюми;
- подбор на песни и инструментална музика; ◦ артистичност.

3. критерии за оценяване на изработените постери:

- пълен обем на информацията;

- използване на различни средства за визуализация – снимки, рисунки, текст;
- естетическо оформление на постера.

1. Пример

Постановъчна част на план за средносрочен проект

Тема: България в семейството на Обединена Европа **Тип на проекта:** средносрочен

Клас: VII

Цели на проекта:

Учениците да научат какво е Европейски съюз;

- Да получат информация за членството на България в ЕС;
- Да помислят върху връзката между тяхната страна и ЕС, както и върху това как ЕС оказва влияние върху всекидневния им живот.

Ресурси: Презентации, Работен лист, ES-Consult-2.pdf, monitor2016-bg_bg.pdf, https://europa.eu/european-union/topics/education-training-youth_bg

Тематично разпределение на съдържанието:

Общо представяне на ЕС

1. Култура
2. Образование
3. Туризъм

Разпределение на дейностите:

№ ДЕЙНОСТИ ПО ПРОЕКТА

1. Представяне на презентация за ЕС.
2. Дискусия.
5. Работа по групи – попълване на работен лист
6. Дискусия.
7. Създаване на културен пътеводител.
8. Групово изработване и представяне на таблица с информация по темата.
9. Изготвяне на доклад – презентация “Образование без граници”.

10. Изготвяне на презентация за ролята на ЕС в областта на образованието.
11. Изготване и провеждане на интервю.
12. Презентация на тема: "Фактори за развитието на туризма в България"
13. Изготвяне на постер „Живописна и разнообразна природа”
14. Анализ на статистически данни „Близост до основни пазари”.
15. Изготвяне на туристически маршрут.

СРОК

4 седмица,

ПРОЕКТ „Манастирът Уrvич и неговите монаси“, който се основава на следните основни цели:

история и цивилизации; занимания по интереси

Клас: VIII

Цели на проекта:

- Усъвършенстване на знанията по български език и тяхното практическо приложение;
- Усвояване на знания за живота на хората в средновековна България, за ролята и мястото на манастирите, за географските специфики на района около крепостта и манастира Уrvич, за особеностите на средновековната калиграфия – буквици (инициали) в средновековните текстове;
- Развиване на умения за извличане на информация от различни източници, за систематизиране и класифициране на информация, за работа с книга и с електронен носител на данни;
- Възпитаване в родолюбие чрез разкриване красотата и високото равнище на достиженията на средновековната българска култура;
- Развиване на въображението и изследователския дух на децата.

Ход на проекта:

Подготвителен етап

„...учениците и родителите се запознават с целите и задачите на проекта. Децата „се запалват“ за работа по темата. Учителят подбира подходящи

материалите и ги подготвя за използване от учениците. Превежда книжката „Буквицы“ и записва на български език информацията в няколко звукови файла, съобразно хронологическите особености на буквиците. Формират се екипите и се разпределят задачите за изпълнение.

Оперативен етап

Учениците се запознават с материалите, които касаят глобалната тема „Царският манастир Уrvич и неговите монаси“ – кратки филмчета от YouTube за крепостта Уrvич, археологическите разкопки на крепостта и манастира, легендата за цар Ясен и скри-тото съкровище; проучват книжката „Монасите от царския манастир Уrvич“, предварително подгответните откъси от „История на България“ слушат неколократно звуковите файлове за особено-стите на изработване на буквиците (инициалите) в славянската писменост и търсят сами информация по проблема в книг Интернет. ... Децата подготвят рисунките и текстовете за живота на монасите, като се опират на проучената книжка; рисуват заглавни букви по готови образци и изследват особеностите им в различните периоди на Средновековието. Изработват картосхема на околностите на манастира.

Продуктивен етап

Всички изработени материали се събират и комплектоват в готов продукт.,

Заключителен етап

Готовите продукти на всяко училище са представени пред родителската общност.